

T.C.

TOKAT MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ
ÖLÇME DEĞERLENDİRME MERKEZİ

2019-2020 ÖĞRETİM YILI

8. Sınıf Çalışma Fasikülü

TÜRKÇE

Tokat İl Millî Eğitim Müdürü
Murat KÜÇÜKALİ

İl Ölçme Değerlendirme Şube Müdürü
Mesut PELİT

Ölçme Değerlendirme Merkezi İl Ekip Sorumlusu
Tekin GÜR

Ölçme Değerlendirme Merkezi Türkçe Branş Sorumlusu
Derya BİRCAN

Türkçe Soru Hazırlama Ekibi

Abdullah DURAN
Ayfer BENZİN KILIÇ
Emine ÇENGEL
Haydar ERCAN
İsmail ERKMEN

TÜRKÇE DERSİ

1.

Yanlış bildiğin yolda herkezele yürüyeceğine, doğru bildiğin yolda tek başına yürü.

VAR

YOK

Bozuk olunca maya, ne ar tanır nede haya.

Herşeyi denerim ama yapabildiklerimi yaparım.

VAR
(◆)

YOK
(☀)

VAR
(◇)

YOK
(▲)

Verilen şemadaki cümlelerde yazım yanlış olup olmadığını incelediğimizde hangi şekle ulaşırız?

- A) ◆
- B) ☀
- C) ◇
- D) ▲

2.

Kazanması yıllar süren, kırılması saniye alan ve dağıldıktan sonra toparlanması için ömür gereken şeye güven deriz.

Yukarıdaki cümle ile ilgili verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Cümlede vurgulanan öge “nesne”dir.
- B) Ögeleri “yer tamlayıcısı-nesne-yüklem” şeklindedir.
- C) Cümlede “ara söz” bulunmamaktadır.
- D) Cümledeki sözcük öbeği “özne”yi oluşturmaktadır.

TÜRKÇE DERSİ

3. Dünya'nın en büyük yanardağı okyanus dibinde bulundu. Yanardağın saçtığı lavlar, akışkanlıkları yüksek olduğu zaman daha geniş bir alana yayılır. Patlamadan sonra lavlar soğuduğu zaman kalkana benzer bir görüntü ortaya çıktığı için akışkanlığı yüksek lav saçan yanardağlara "kalkan yanardağları" deniyor. Texas A&M Üniversitesi'nin kısaltması olan TAMU'dan esinlenerek Tamu Massif (Tamu Dağ Kitlesi) adı verilen kalkan yanardağ, tek bir kraterden saçılan lavlar tarafından oluşturulmuş bilinen en büyük yanardağ oldu. Tamu Massif 'i oluşturan kayaların daha önceleri de volkanik olduğu biliniyor, fakat kayaların kaynağı olan lavların birkaç yanardağın püskürtmesiyle oluştuğu düşünülüyordu. Dağ kütesinin birkaç kilometre derinine gönderilen sismik dalgalarla yapılan çalışmalar ise tüm lavların kaynağının tek bir yanardağ olduğunu gösterdi. Tamu Massif altı yüz elli kilometrelik genişliğiyle Mars'taki altı yüz yirmi beş kilometrelik genişlikteki Olympus dağından bile daha geniş bir alana yayılıyor. Daha önce Dünya'nın en büyük yanardağı olarak bilinen Hawaii'deki Mauna Loa'nın yayıldığı alan ise Tamu Massif 'in yalnızca yüzde on beşi.

Verilen metinde düşünceyi geliştirme yollarından hangisi kullanılmamıştır?

- A) Tanımlama
- B) Örneklendirme
- C) Karşılaştırma
- D) Sayısal Verilerden Yararlanma

4. I. Verilen görevleri zamanında yapmayanlar sorumluluk sahibi değildir.
II. İlkokul öğrencileri genelde bölme yaparken çok zorlanırlar.
III. Okula geç kalma alışkanlığı, birçok problemi de beraberinde getirmektedir.
IV. Anlamaz beni hiç kimseler bu şehrin sokaklarında.

Verilen cümlelerle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) I. numaralı cümlede adlaşmış sıfat fiil vardır.
- B) II. numaralı cümlede fiilimsi eki alan kelime kalıcı isim olmuştur.
- C) III. numaralı cümlede olumsuzluk eki alan bir fiil vardır.
- D) IV. numaralı cümlede fiilimsi yoktur, çekimli fiil vardır.

TÜRKÇE DERSİ

Aşağıda yaşanan bölgelerin iklim koşullarına, jeolojik yapılarına, bitki örtülerine ve doğal koşullarına göre yapılan ev modelleri tanıtılmıştır.

KONUT TIPLERİ

Dünya'nın her yerinde olduğu gibi Türkiye'de de konut tiplerini belirleyen temel etmen iklim koşullarıdır. Ayrıca jeolojik yapı, bitki örtüsü gibi doğal koşullar da konut tiplerini belirlemektedir.

Kerpiç Evler : Kerpiç evlerde yapı malzemesi olarak killi toprak kullanılmaktadır. Killi toprak samanla karıştırılarak çamur haline getirilir, kalıplara dökülerek kurutulur. Kerpiç evler, yağışların az, iklimin kurak olduğu İç Anadolu ve Güneydoğu Anadolu bölgelerinde yaygın olarak görülür.

Taş Evler : Arazinin dağlık olduğu, ağacın ve toprağın yeterince bulunmadığı yerlerde yaygın olan konut tipidir. Yapı malzemesi olarak kullanılan taşlar genellikle yakın çevreden karşılanır. Akdeniz'de Toros Dağları, İç Anadolu'da Nevşehir, Ürgüp Yöresi, Güneydoğu Anadolu'da Mardin Yöresi taş evlerin yaygın olduğu yerlerdir.

Ahşap Evler : İklimin nemli ormanın bol olduğu yerlerde yapı malzemesi olarak ağacın kullanıldığı konut tipidir. Bazı yörelerde ağaçla birlikte taş veya kerpiç de kullanılır. Taş evler ormanların geniş yer kapladığı Karadeniz Bölgesi'nde yaygın olarak kullanılır.

Betonarme Evler : Yapı malzemesi olarak demir, beton ve tuğlanın kullanıldığı konut tipidir. Son yıllarda kullanımı artan betonarme evler, sanayileşme nedeniyle Marmara ve Ege Bölgesi'nde yaygın olarak görülür.

5. Seçeneklerde verilen görsellerden hangisi tanıtılan ev modellerine uygun değildir?

A)

B)

C)

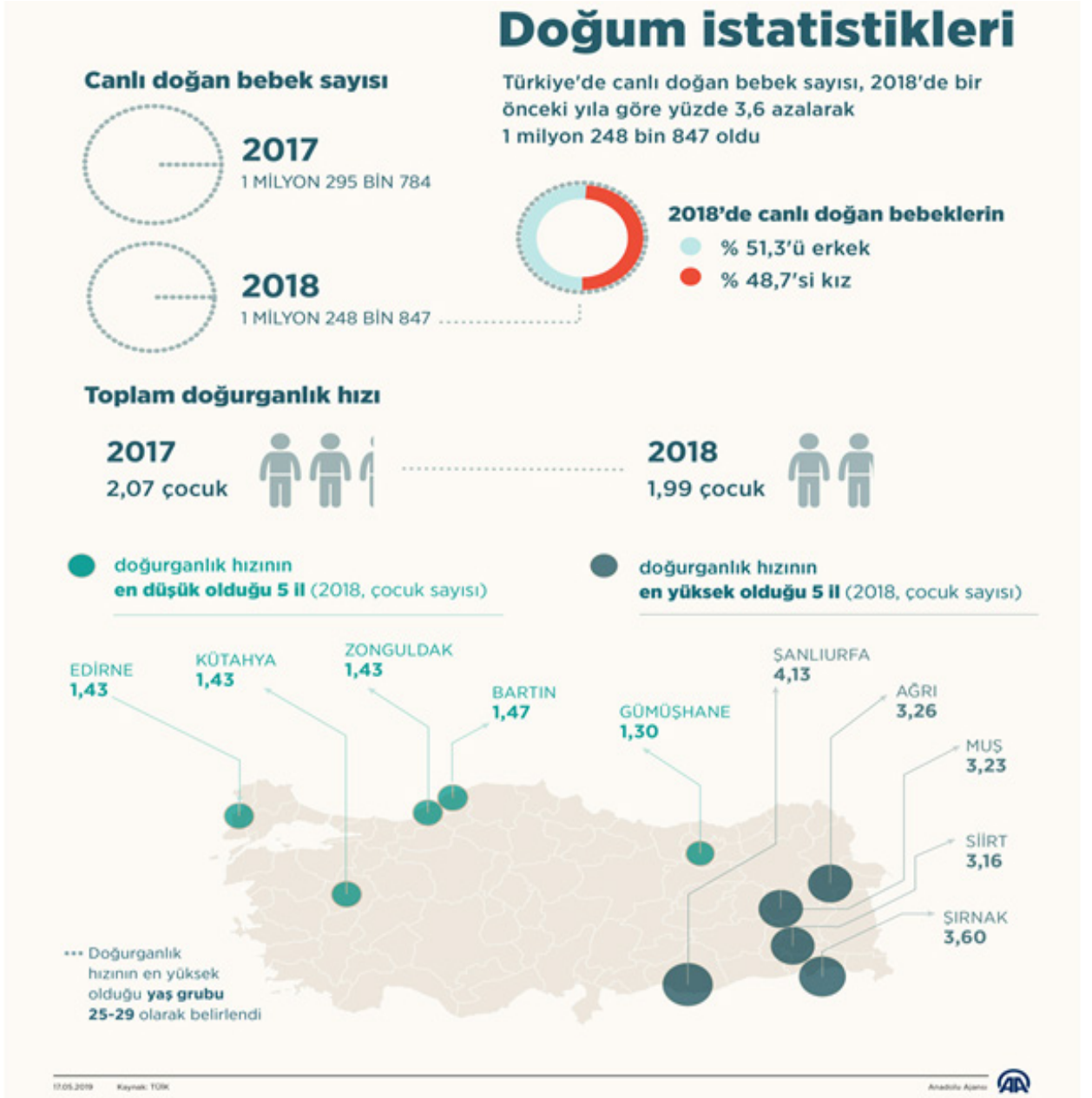
D)

TÜRKÇE DERSİ

6.

Verilen grafiğe göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) 2017 yılına göre 2018 yılında Türkiye’nin nüfusu azalmıştır.
- B) Doğurganlık hızının en yüksek olduğu yaş grubu 25-29 olarak belirlenmiştir.
- C) 2018 yılında canlı doğan bebeklerin % 51,3’ü erkektir.
- D) Doğurganlık hızının en yüksek olduğu il Şanlıurfa’dır.

TÜRKÇE DERSİ

7. Türkçe yazılı sınavında aşağıdaki cümlelerde kullanılan “söz sanatlarının” bulunması istenmişti. Yazılıdan sonra öğrenciler cümleler hakkında yorum yapmaya başladılar. Cümlelerin biri dışında fikir birliğine vardılar. İkileme düştükleri cümleyi öğretmenlerine sordular. Öğretmen iki grubun da verdiği cevabı kabul edeceğini belirtti.

- I. Baba evinde prensesler gibi yaşadı Elmas Hanım.
- II. Tecrübeli çınar: “Sakin, bu havalara aldanmayın!” dedi körpecik fidanlara.
- III. Onu ikna etmek için bin dereden su getirdiniz.
- IV. Annesinden ayrılınca bu kadar üzüleceğini düşünmemişti yavru aslan.

Öğrenciler kaç numaralı cümle için tartışmış olabilirler?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV

8. Dilimiz, konuşma dilimizden çok yazı dilimiz, yıllardan beri, yüzyılı aşkın bir zamandan beri durmadan değişiyor. Değişmesini bir dileyen oldu bir buyuran oldu diye değil, değişmesi gerektiği için, değiştirmek zorunda olduğumuzdan, içimizden duyduğumuz için değişiyor. Elimizdeki dille, dünden kalan dille, istediğimizi söyleyemediğimiz, istediğimiz gibi söyleyemediğimiz için değişiyor. Bu değişme, bir bakıyorsunuz hızlanıyor, çok kimseleri şaşırtacak, başlarını döndürecek kadar hızlanıyor; bir bakıyorsunuz ağırlaşıyor, artık duracak sanıyorsunuz. Ama durmuyor. Durdurmak kimsenin elinde değil; durdurabilsek, çoktan durduracaktık. Yazarlarımızın çoğu ta başlangıçtan beri, bu değişmeye sinirleniyor, bu değişmeyi istemiyor. Kimi öfkelenip bağırıyor. Sonra öfkeleneni de, eğlenip alay edeni de değişmeye uyuyor, dilini değiştiriyor, bir gün önce istemediği yeni dille yazıyor.

Nurullah Ataç’ a ait olan yukarıdaki deneme ile ilgili yapılan çıkarımlardan hangisi yanlıştır?

- A) Edebi eserlerde kullanılan dilimiz yıllardan beri değişiyor.
- B) Çoğu zaman yazarlarımız bu değişime karşı çıkıyor, kabullenmiyor.
- C) Bu değişim normal bir değişim değil, birilerinin zoruyla yapılıyor.
- D) Dilimizin değişmesini kabullenmeyen yazarlar da gün geliyor yeni dille yazıyor.

TÜRKÇE DERSİ

9. Doğada kendisine yatak hazırlamak isteyen kişiler için yatağın hazırlanışına ilişkin işlem basamakları aşağıda karışık olarak verilmiştir.

5 aşamada yatak hazırlığı

Eğer uyku tulumunuz yoksa böcek ve hayvan sokmalarından kaçınmak için yere temas etmeyen bir yatak kurmalısınız.

1 Sırtınıza bir şey batmaması için kütüklerin üzerini kalın bir ot ve çalı tabakası ile örtün.

2 Boyunuzdan daha uzun kütükler bularak bunları yan yana yerleştirip zemini hazırlayın.

3 Ot ve sık yapraklarla hava boşlukları yaratın. Zemininiz yumuşak olsun.

4 Yeterince yüksek ve rahat oluncaya kadar ot ve yaprak ekleyin. Çalı yığınının yastık yaptığınızda keyifle uyuyabilirsiniz.

5 Yatağı sabitlemek için ucu sivriltilmiş ağaç çivilerini köşelere çakın. Kütüklerin dağılmasına engel olun

İşlem basamaklarının doğru sıralanışı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 2-1-3-4-5
- B) 1-2-5-3-4
- C) 2-5-1-3-4
- D) 5-2-3-1-4

10. Aşağıdakilerin hangisinde virgül diğerlerinden farklı bir işlevde kullanılmıştır?

- A) Bir işi tek başınıza yapabilmeniz mümkün ama çok yorucudur. İnsan kendisine destek olacak, yardım edecek birine ihtiyaç duyar. Başkalarının yardımıyla işlerimiz daha çabuk biter.
- B) Bazıları çok az dayanıyor, bazıları çok pahalıya mal oluyor, bazıları yeterince ısıltı sağamıyor, bazıları daha en başından kararıyor ve ortalığın işiğini sanki içine çekiyordu.
- C) Kuşlar beni görünce telaş içinde uçtular. Niçin yapmıştım bunu, neden serbest bırakmadım onları anlayamıyorum. Gerçi her zaman böyleyim ben. Çok acele hareket ediyorum.
- D) Annemle ikimiz loş mutfakta yalnızdık, babam tuğlacıların toplantısında, kardeşlerim sokakta oynuyordu. Ateşin karşısında büyük sandalyede oturduğumuz bir kış akşamıydı.

TÜRKÇE DERSİ

11. Aşağıdakilerin hangisinde “tutmak” sözcüğü yay ayrıç içinde verilen anlamıyla kullanılmamıştır?

- A) Toprağa atılan her tohum bir ümittir. Tohum ya tutar ya tutmaz.(Beklenen sonucu vermek)
- B) Bir talih eseri olarak ondan gelen cevap benim kendi bulduklarımı tuttu.(Uygun gelmek, çelişmez olmak)
- C) Vahşidir, hiçbir zaman onu kafeste tutmak mümkün değildir.(Hürriyetinden yoksun bırakıp bir yere kapamak)
- D) Ama öylelerini de çevresinde kimse sevmemiş, tutmamıştır. (Denetimi ve yetkisi altına almak)

12. Birinci kişi ağızyla anlatılarda yazar, kendi başından geçen veya içinde bulunduğu bir olayı anlatır. Yazar bu tür anlatılarda çoğu zaman birinci tekil şahıs (ben) veya birinci çoğul şahıs (biz) ekleri kullanır. Üçüncü kişi ağızyla anlatılarda yazar, genellikle duyduğu veya gördüğü şeyleri anlatır. Yazar bu tür anlatılarda çoğu zaman üçüncü tekil şahıs (o) veya üçüncü çoğul şahıs (onlar) ekleri kullanır.

Aşağıdaki metinlerin hangisinde birinci kişi ağızyla anlatım vardır?

- A) Kapıyı çalıp içeri girmeyi ümit ediyordu. Bir kere içeri girsindi, sonra başına geleceklere razıydı. Kim bilir annesi neler söyleyecekti? Tam kapıya geldiğinde bütün cesaretini kaybetti. Tam kapıyı çalacakken geriye kaçtı. Tekrar kapıya yaklaştı bir türlü karar veremiyordu.
- B) Kadınlar, çocuklar, akıl almaz parlaklıkta göz alıcı renkler içinde. Bayram şenlikleri yol boyunca sıklıkla karşımıza çıkıyor. Bayram tıraşı için gecikmiş olan erkekler ve çocuklar, şenlik patirtisi arasında, sokağa atılan bir iskemleye oturmuş, güle söyleye saç tıraşı oluyorlar.
- C) Eskicide saç sakal dağınık, göğüs bağır açık, pantolonu dizlerinden yamalı, dişleri eksik ve suratı sarı, sapsarıydı; gözlerinin akına kadar sarıydı. Türkçe bildiği ve İstanbul taraflarından geldiği için Hasan; şimdi onun sade işine değil, yüzüne de dikkatle bakmıştı.
- D) Akşam olunca çalıların arasına sakladığı kazmasını alıyor, gün ağarınca kadar söküyor, koparıyor, kazıyordu. Kazdıkça kaya, kazdıkça taş. Bütün bir yaz, bütün bir kış, orman memurunun tazyiki, çalı, palamut, defne, kocayemiş, diken, ot, kök ona karşı koydular.

TÜRKÇE DERSİ

13. Aşağıdaki parçada yelkenli tekne yapım aşamaları verilmiştir.

Yelkenli Tekne Yapalım

Bugün hep birlikte yelkenli tekneler yapalım. Yelkenli teknenin gövdesi için süt kutusunun tabanından 4 cm yüksekliğinde bir parça kesin. Renkli bantlar ve renkli kağıtlar yapıştırarak gövdeyi süsleyin. Teknenin yelkeni için renkli kağıttan 10 cm genişliğinde ve 12 cm uzunluğunda bir parça kesin. Bu parçanın kısa kenarlarının tam ortasına, kenardan 1 cm uzaklıkta birer delik açın. Yelkenin direğini oluşturacak pipeti bu deliklerden geçirin. Oyun hamurundan bir parça koparıp teknenin iç kısmındaki tabanına yapıştırın. Pipetin bir ucunu oyun hamuruna saplayıp hamuru biraz sıkıştırarak yelkenli teknenizi tamamlayın. Tekneniz hazır olduğunda büyükçe bir kaba su doldurup teknenizi burada yüzdürebilirsiniz.

Aşağıdakilerden hangisinde yelkenli tekne yapmak için gerekli malzemelerin tam listesi yer almaktadır?

- A) Renkli Kağıtlar, Pipet, Yapıştırıcı, Renkli Bant, Oyun Hamuru, Süt Kutusu, Cetvel, Makas.
- B) Süt Kutusu, Makas, Renkli Kağıtlar, Renkli Bant, Oyun Hamuru, Pipet, Yapıştırıcı, Büyük Bir Kap.
- C) Makas, Cetvel, Süt Kutusu, Renkli Kağıtlar, Renkli Bant, Pipet, Yapıştırıcı, Su, Büyük Bir Kap.
- D) Makas, Cetvel, Renkli Kalem, Renkli Bant, Pipet, Yapıştırıcı, Oyun Hamuru, Süt kutusu.

14. Bakteriler, çoğu zaman bağımsız olarak veya canlıların vücudunu konak olarak kullanarak yaşayabilen tek hücreli canlılardır. En az 3,5 milyar yıldır gezegenimizde var olan bakteriler, genellikle virüslere göre daha karmaşık yapıdadırlar. Bakteriler hemen hemen her yerde yaşarlar. Dağların tepelerinde, okyanusların dibinde, diğer canlıların ve cansız cisimlerin dış yüzeylerinde, vücudunuzun içinde... Üstelik birçok bakteri son derece elverişsiz koşullarda da hayatta kalabilir: aşırı tuzlu, aşırı asidik, aşırı bazik, aşırı yüksek radyasyon olan, aşırı sıcak veya aşırı soğuk ortamlarda... Ve bakteriler, hemen hemen her canlıya bulaşabilirler: hayvanlara, bitkilere, protistalara, mantarlara ve hatta diğer bakterilere de.

Virüsler, bakterilere göre çok daha küçüktür. Virüslerin sadece proteinden bir kılıfları ve genetik malzemeleri vardır. Dolayısıyla konaklayacakları bir organizma olmaksızın varlıklarını sürdüremezler. Bu nedenle canlı olmayan yüzeylerde, çoğu zaman kısa sürede (birkaç saat ile birkaç gün içinde) parçalanarak dağılırlar. Virüsler; hayvanlar, bitkiler, protistalar gibi çok çeşitli canlılara bulaşabilir. Ancak en yaygın virüsler, bakteriyofaj adı verilen ve bakterilere bulaşan virüslerdir. Hatta ilginç bir şekilde diğer virüslere bulaşabilen virüsler de tespit edilmiştir. Aşırı elverişsiz koşullarda yaşayan bakterilere bulaşan virüsler de tıpkı konakladıkları organizma gibi bu koşullarda varlıklarını sürdürebilmek için bu şartlara uyum sağlar.

Aşağıdakilerden hangisi bu metinlerde bahsedilen bakteri ve virüsün ortak özelliklerindendir?

- A) Konaklayacakları bir canlı olmadan da yaşamlarını sürdürebilirler.
- B) Çok çeşitli türden canlılara hatta kendi türlerine bile bulaşabilirler.
- C) Kendi içinde farklı çeşitleri ve bu çeşitlere göre farklı isimleri vardır.
- D) Çok eski çağlardan bu yana dünyada varlıklarını sürdürmektedirler.

TÜRKÇE DERSİ

15. (I)Rüzgarı Dizginleyen Çocuk, küçük bir Afrika ülkesi olan Malawi’de 2002 yılında gerçekleşen büyük kıtlık sırasında yaşanmış etkileyici bir hikayeyi anlatıyor. (II)Hikayenin kahramanı, bu kıtlık ve açlığın yaşandığı sırada küçük bir köyde imkansızlıklar içinde okumaya çalışan 13 yaşındaki William Kamkwamba. (III)William özellikle fizik konusunda çok yeteneklidir ve kuraklığa çare olabilecek bir rüzgar gülü inşa edip elektrik üretmeyi ve böylece su pompasını çalıştırabilmeyi planlar.(IV) Rüzgarı Dizginleyen Çocuk; pek çok açıdan dokunaklı, etkili, ibretlik bir film ve William’ın her türlü imkansızlığa karşı azimle bildiğine tutunması, amacından vazgeçmemesi çok etkileyici.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisinde amaç-sonuç ilişkisi vardır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV

16. Cengiz Aytmatov “Toprak Ana” kitabında; “Bir insanın kaderi dağdaki patika gibidir; bazen çıkar bazen iner bazen de dibi görünmeyen bir uçurumun başına gelir, durur. İnsan tek başına böyle yolda yürüyemez. Ama birbirine omuz verenler, her engeli aşar.” diyor.

Bu parçadaki altı çizili deyimın anlamı aşağıdaki cümlelerin hangisinde yoktur?

- A) Böyle zor bir zamanda, birbirinizi kırmak yerine desteklemelisiniz.
- B) Kısıtlı imkânlarına rağmen elinden tuttuğu o kadar genç var ki...
- C) Siz zaten etrafınızdaki herkese yeterince yardımcı oldunuz.
- D) Küçük çocuğa, ortak bir sırrı paylaşıyorlarmış gibi muzipçe göz kırptı.

TÜRKÇE DERSİ

17. Tayvan'ın başkenti Taipei'de inşa edilen Tao Zhu Yin Yuan isimli bina yılda 130 ton karbondioksiti atmosferden soğurabiliyor. Projenin amacı mega şehirlerde yaşayan insanlara ekolojik bir yaşam alanı sunmak. Yapımına 2010 yılında başlanan projede binanın şekli DNA'dan ilham alınarak tasarlandı. Katlar arasındaki 4,5 derecelik fark sayesinde yapı dönerek yükseliyor. Böylece her katta üzeri açık bahçeler bulunabiliyor. Kendine has tasarımı sayesinde farklı noktalardan bakıldığında bina farklı şekillerde görülüyor. Binada yaklaşık 23.000 ağaç var. Binadaki bitkilerin yılda 130 ton karbondioksit soğuracağı öngörülüyor. Bu, yaklaşık 27 motorlu aracın yıllık karbondioksit salımına eşdeğer. Tao Zhu Yin Yuan binasını tasarlayan mimar Vincent Callebaut modern şehirlerde sürdürülebilir ve doğal yaşam alanları oluşturmak amacıyla farklı projeler geliştiriyor.

Verilen paragrafta hangisiyle ilgili bir bilgi verilmemiştir?

- A) Binanın kim tarafından tasarlandığı
- B) Binanın yapımının ne zaman tamamlandığı
- C) Binanın yapısal özelliklerinin neler olduğu
- D) Binanın hangi ülkede bulunduğu

18. (1)Hıdırellez ya da Hidrellez, Orta Asya, Ortadoğu, Anadolu ve Balkanlarda kutlanan mevsimlik bayramlardan biridir. (2)Türkiye'de Hidrellez Bayramı 5 Mayıs'ı 6 Mayıs'a bağlayan gece kutlanır. (3)Bu günü Rum Ortodokslar "Aya Yorgi", Katolikler "Aziz George" günü olarak kutlamaktadırlar. (4) ıdırellez'in UNESCO'nun 'İnsanlığın Somut Olmayan Kültür Mirası Listesi'ne alınması amacıyla 2010 yılında çalışmalar başlatılmıştır. (5)Hızır'ın, yaşam suyu (ab-ı hayat) içerek ölümsüzlüğe ulaşmış; özellikle de baharda insanlar arasında dolanarak, bolluk ve sağlık dağıtan, darda kalıp başı sıkışanlara yardım eden bir veli (Tanrı nazarında makbul, ermiş bir ulu) veya nebî (peygamber) olduğuna inanılır. (6)Hüviyeti tam olarak bilinmese de halk arasında ve İslam mitolojisinde bir Hızır geleneği vardır. (7)Hızır'ın bir isim değil, bir lakap olduğu genel olarak kabul gören bir kanaattir. (8)Ancak çeşitli kaynaklarda adı ve nesebi hakkında çeşitli fikirler öne sürülmüştür. (9)Bazıları Hızır ile İlyas peygamberin aynı şahıs olduklarını öne sürmüştür.

Bu metin ikiye ayrılacak istense ikinci paragraf kaç numaralı cümleyle başlar?

- A) 3
- B) 4
- C) 5
- D) 6

TÜRKÇE DERSİ

19. Beyaz Diş'in diğer yavruların aksine gri tüyleri vardı. Yarı kurt yarı köpekti. Yavaş yavaş yuvasından çıkıp etrafı izliyordu. Bir gün mağarada bir ışık gördü ve gittikçe o ışığa yaklaştı. Sonunda dışarı çıktı ve ormanda insanları gördü. Bir müddet insanları izledi. Gri Kunduz denilen adama yaklaştı, henüz nasıl davranması gerektiğini bilmiyordu. Gri Kunduz'a dişlerini gösterdi ve onu korkutmaya çalıştı. Gri kunduz da bu hareketinden dolayı yavru kurda sopayla vurdu. Yavru öyle içli ağlıyordu ki annesi sesini duydu ve onu kurtarmaya geldi fakat Gri Kunduz, Kiche'yi yakaladığı gibi boynuna tasma vurdu. Gri Kunduz otoriter ve sinirli bir insandı. Annesi özgürlüğünü yitirdiği için yavru çok üzgündü. Annesinin yanından bir an bile ayrılmıyordu. Sevgi nedir bilmiyordu fakat annesine karşı çok derin şeyler hissediyordu. Annesi ona şefkatle bakıyor, yemeğinden yavrusuna da veriyordu. Kamptaki insanlar yavruya "Beyaz Diş" adını vermişti. Beyaz Diş aslında kurttu fakat kamptaki köpeklerle kala kala onlara benzemişti. Beyaz Diş ormana gittiğinden beri Uzundudak denen bir köpek ona musallat olmuştu. Sürekli Beyaz Diş'e saldırıyor ve ona üstünlük sağlamaya çalışıyordu. Başta Beyaz Diş ona karşı pek cesaretli davranmamıştı ama sonra Uzundudak için öyle planlar yapıyordu ki köpek bile korkudan ona yaklaşılmıyordu. Gün geldi ve Gri Kunduz Kiche'yi başka ülkeye yolladı. Beyaz Diş annesinin ardından gitmek istedi. Annesini takip ederken Gri Kunduz onu buldu ve Beyaz Diş'i ölesiye vurdu. Annesinin gitmesiyle kendini nasıl koruyabileceğini öğrendi. Artık efendisinin kurallarına da uyuyor ve hayatta kalmaya çalışıyordu.

Paragrafta hangi anlatım biçimleri ağır basmaktadır?

- A) Öyküleme-betimleme
- B) Betimleme-tartışma
- C) Tartışma- açıklama
- D) Açıklama- öyküleme

TÜRKÇE DERSİ

1.METİN

20. Uygurların vatanında “Hulin” isimli bir dağ vardı. Hulin dağından Tuğla ve Selenge isimli iki ırmak akardı. Bir gece oradaki bir ağacın üzerine gökyüzünden ilâhi bir ışık indi. İki ırmak arasında yaşayan halk bunu dikkatle izlediler.Ağacın gövdesi yarıldı ve içinden beş çocuk görüldü. Bu ülkenin halkı bu çocukları büyüttü. En küçükleri olan Buğu Han büyüyünce hükümdar oldu. Ülke zengin halk mutlu oldu. Aradan uzun zaman geçti. Yulug Tigin isimli bir prens hakan oldu. Yulug Tigin, Çinlilerle çok savaştı. Bu savaşlara son vermek için oğlu Gali Tigin’i bir Çin prensesi ile evlendirmeye karar verdi. Çinliler, prensese karşılık hükümdardan Tanrı dağının eteğindeki Kutlu Dağ adını taşıyan kayayı istediler. Gali Tigin kayayı verdi. Çinliler kayayı götürmek için kayanın etrafında ateş yaktilar. Ufak parçalara ayrılan kayayı arabalara koyarak Çin’e taşıdılar. Memleketteki bütün kuşlar, hayvanlar kendi dilleriyle bu kayanın gidişine ağladılar. Bundan yedi gün sonra da Gali Tigin öldü. Kıtık ve kuraklık oldu. Yurtlarını bırakarak göç etmek zorunda kaldılar.

2.METİN

Vücudumuzdaki fizyolojik, psikolojik ve davranışsal birçok süreç, örneğin uyku-uyanıklık döngüsü, vücut sıcaklığı, kan basıncı, hormonların salgılanma düzeni doğal aydınlık-karanlık döngüsüne göre düzenlenir. Haziran ayında Journal of Clinical Sleep Medicine dergisinde yayımlanan çalışmada araştırmacılar, daha fazla güneş ışığı alan işyerlerinde çalışanların fiziksel etkinliklerinin, uyku kalitelerinin ve sürelerinin, dolayısıyla yaşam kalitelerinin, iş yerlerinde daha az güneş ışığına maruz kalan çalışanlara göre daha yüksek olduğunu belirledi. Araştırmada çalışma saatleri içinde doğal ışığa maruz kalan çalışanların, çalışma alanlarında pencere olmayan çalışanlara göre her gece ortalama 46 dakika daha fazla uyuduğu anlaşıldı. Benzer bir durum öğrencilerin akademik başarıları için de geçerli. Sınıfların konumu, güneş ışığından ne kadar yararlandığı, gürültü, hava kalitesi gibi koşullar öğrencilerin matematik ve okuma yazma becerilerindeki başarılarını %25 oranında etkiliyor. Bu nedenle yaşam alanları tasarlanırken, güneş ışığının sadece enerji tasarrufu için bir araç olarak görülmeyip doğal ışığın bu mekânlarda yaşayan insanların fiziksel ve psikolojik sağlığı üzerindeki etkilerinin de dikkate alınması gerekiyor.

Verilen metinlerle ilgili şu yorumlar yapılmıştır:

- I. 1.metinde olağanüstü unsurlar vardır.
- II. 2.metin bir düşünce yazısıdır.
- III.1.metinde olay vardır ve 1. kişi ağızyla yazılmıştır.
- IV. 2.metin makale türünde yazılmıştır ve yazar sayısal verilerden yararlanmışır.

Metinlerle ilgili yapılan yorumlara bakılarak doğru/ yanlış sıralaması nasıl olmalıdır?

- A) D-D-Y-Y
- B) D-Y-D-Y
- C) Y-Y-D-Y
- D) D-D-Y-D

TÜRKÇE DERSİ

SORU	CEVAP ANAHTARI
1.	A
2.	D
3.	B
4.	C
5.	D
6.	A
7.	B
8.	C
9.	C
10.	A
11.	D
12.	B
13.	A
14.	B
15.	C
16.	D
17.	B
18.	C
19.	A
20.	D